

Kasım 98

ANTİK & DEKOR

NTİKA, DEKORASYON ve SANAT DERGİSİ

Malîk Aksel, "Denizli'de Bir Gelin", 1942, tual üzeri yağlıboya, 73x55 cm. (İRHMK).

1938-1943 YURT GEZİLERİ

Cumhuriyet Halk Partisi Yönetim Kurulu 27 Temmuz 1938 tarihli toplantısında, yurdumuzun güzelliklerini tesbit ettirmek ve sanatçılarımızın memleketle ilgili konular üzerinde çalışmalarını kolaylaştırmak amacıyla, yol masraflarının ve zorunlu giderlerinin parti tarafından karşılanacağı "Yurt Gezileri"nin düzenlenmesi; Kurul tarafından belirlenecek yerlere Devlet Güzel Sanatlar Akademisi tarafından seçilecek sanatçıların gönderilmesi, gerçekleştirilecek eserlerin toplu bir jüri tarafından incelenmesi kararlarını almıştır. (1)

1938'de yapılan I. Yurt Gezisi'ne on ressam katılmıştır. Bu sanatçıların gerçekleştirdiği 116 resmin bulunduğu sergi 23 Mart 1939 tarihinde Ankara Halk Eyi Sergi Salonu'nda açılmıştır. Sergilenen eserlerden kırkücü CHP, onyedisi Maarif Vekaleti tarafından satın alınmıştır. (2)

1939'da yapılan II. Yurt Gezisi'ne katılan on ressamın gerçekleştirdiği 101 eserin bulunduğu sergi, I. Devlet Resim ve Heykel Sergisi ile birlikte, ayrı bir bölüm olarak 1 Kasım 1939 tarihinde Ankara Sergi Salonlarında açılmıştır. Eserler Parti ve Maarif Vekâleti'nin jürisi tarafından incelenmiş, Cevat Dereli birinci, Refik Epikman ikinci, Malîk Aksel üçüncü olmuştur. (3)

1940'ta yapılan III. Yurt Gezisi'nde gerçekleştirilen eserler, yine. Devlet Resim ve Heykel Sergisi ile birlikte 31 Ekim 1940 tarihinde izleyicilere sunulmuştur. Eserler jüri tarafından incelenmiş, Halil Dikmen birinci, Arif Kaptan ikinci, Edip Hakkı Köseoğlu üçüncü olarak seçilmiştir. (4)

1941'de yapılan IV. Yurt Gezisi'nde gerçekleştirilen eserler, "Halkevleri"nin kuru-

HÂLENUR HATİPOĞLU
Sanat Tarihçisi

Hamit Görele, "Erzurum'dan Kümbetler", tual üzeri yağlıboya, 35x47 cm. (İRHMK).

Hamit Görele, "Erzurum' Mescit Camii", kontrplak üzeri yağlıboya, 30.5x51.5 cm (İRHMK).

luşunun onuncu yıldönümü kutlamaları kapsamında 22 Şubat 1942 tarihinde Ankara Sergievi'nde açılmıştır. Bu sergide, önceki "Yurt Gezileri"ne ait eserler de yer almış, kırk ressamın 393 resmi sergilenmiştir. (5)

1942'de yapılan V. Yurt Gezisi'nde, ressamların gittikleri yerde kalma süresi üç aya çıkmıştır. Desenlerin dışında yapılacak en az on etüt ile, boyu birbuçuk metreden az, iki metreden fazla olmayacak olan bir kompozisyonun 1 Mayıs 1943 tarihine kadar Ankara Halkevi'ne gönderilmiş olması gerekmektedir. Eserlerin 19 Mayıs 1943'te sergilenmesi düşünülmüştür. (6)

1943'te yapılan VI. geziye onbir sanatçı katılmıştır. 1944 yılında, 1938-1943 yılları arasında yapılan "Yurt

Gezileri"ne katılan sanatçıların eserleri "Cumhuriyet Halk Partisi Yurt Gezisi Resim Sergisi" adıyla sergilenmiş ve bir katalog hazırlanmıştır.

1938. I. Yurt Gezisi

Katılan sanatçılar ve eserleri:

1) **Ali Avni Çelebi** (1904 İstanbul-1993 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Malatya-Arapkir**'e gitti.

Manzara, Şehir Dışı, Arapkir-Kevkes Dağı (2 tane), Arapkir Cıvarı, Arapkir İçinden (2 tane), Şehir, Arapkir Hezenek Cıvarı, İsmetpaşa Nahiyesi (2 tane), Aslantepe, Malatya Cıvarı

2) **Bedri Rahmi Eyüboğlu** (1911 Trabzon, Görele-1975 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Edirne**'ye gitti.

Kirışhanede Harman, Arda, Çarşı İçi, Muradiye'de Kahve, Arda Boyunda Eski Değirmen, Çarşı (Eski Hamam), Muradiye'de Eski Sokak, Saat Kulesi, Gazi Mihal'de Minaresiz Cami, Kirışhanede Dağlar.

3) **Cemal Tollu** (1899 İstanbul, Zeyrek-1968 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Antalya**'ya gitti.

Rumkuş, Liman ve Un Fabrikası, Şehirden Bir Manzara, Akköprü Ziraat İstasyonunda Köylüler, Kuyulu Kahve, Akköprü Ziraat İstasyonunda Fidanlı Bir Yol, Antalya-Köprü, Limanda Fırtına, Antalya Limanı, Antalya Feneryolu, Kaleiçi (Antalya), Kaleiçinde Sokak, Manargat (Şelale) (2 tane), Nafia Köprüsü (Manargat), Manargat Vadisi, Akköprü Ziraat İstasyonu.

4) **Feyhaman Duran** (1886 İstanbul, Kadıköy-1970 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretmen, **Gaziantep**'e gitti.

Gaziantep Milli Müdafaa Kahramanlarından Nalbant Hasan Çavuş, Gaziantep Karakoyunlu Aşiretlerinden Bir Yavuklu (Ayşe Kız), Gaziantep (Beşgöz Köprüsünden Saz Şairi Aşık Eroğlu ve Karısı), Gaziantep Milli Müdafilerinden Bay Ali Nadir Ünler, Gaziantep Kalesi, Tabakhane Köprüsü, Gaziantep'te Bir Sokak, Gaziantep-Nizip Yolu, Kazancılar Sokağı (Çifte Şerefeli Cami).

5) **Hamit Görele** (1894 Görele-1980 İstanbul)

Cibali Ortaokulu resim öğretmeni, **Erzurum**'a gitti.

Palandöken Dağları, Kenar Mahalle, Kümbetler, Ulucami, Bayan Neriman, Sabah (2 tane), Yeşil Pencere Ev, Mualim Mektebi Cıvarı, Kış Geliyor, Akşam Ezanı, Bayan S., Fırtınadan Sonra, Gri Boyalı Ev, Bayan Hatice, Erzurumlu Bayan, Akşam, Bulutlu Dağlar.

6) **Hikmet Onat** (1882 İstanbul, Fındıklı-1977 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretmen, **Bursa**'ya gitti.

Yeşil Türbe, Temenye Sırtlarından Bursa, Çelikpalas, Tophane Sırtından Ulucami, Temenye Sırtlarından, Dokuz Serviler, Yeni Kaplıca.

7) **Mahmut Cûda** (1904 Fethiye-1987 İstanbul)

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Enstitüsü'nde kartograf, **Trabzon**'a gitti.

Çömlekçi, Park, Eski Tabakhane, Sokak.

8) **Saim Özeren** (1900 İstanbul-1964 İstanbul)

Trabzon Lisesi'nde resim öğretmeni,

Ali Avni Çelebi, "Şehir Haricinden", tarihsiz, tual üzeri yağlıboya, 38x46 cm. (MSÜ-İRHMK).

Konya'ya gitti.

Mevlana Türbesi, Selimiye Önü, Beyşehir, Eski Konya (Sokak).

9) **Sami Yetik** (1878 İstanbul-1945 İstanbul)

1933'te askeriyeden binbaşı olarak emekli, serbest ressam, **İzmir'e** gitti.

Eşrefpaşa (3 tane), Kadifekale'den Güzelyalı'ya Bakış, Osmaniyeye Caddesi, Karataş'tan Yollar, Kadifekale, Akropol Yolunda (Bergama).

10) **Zeki Kocamemi** (1900 İstanbul, Fatih-1959 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Rize'ye** gitti.

İsmet Paşa Camii, Müftü Camii, Müftü Mahallesi'nden, Çarşı İçi, Kompozisyon (Rize'den), Kavaklardan (Taşlıdere).

1939. II. Yurt Gezisi

Katılan sanatçılar ve eserleri:

1) **Abidin Dino** (1913 İstanbul-1993 Paris)

İstanbul'da serbest olarak resim çalışmalarını yapıyor, **Balıkesir'e** gitti.

İşçi, Balıkesir Testisi (2 tane), Sulh, Köylü, Balıkesir (2 tane), Köylü Kız, Harp.

2) **Ali Karsan** (1903 İstanbul-1998 İstanbul)

İstanbul'da serbest olarak resim çalı-

şmalarını yapıyor, **Bolu'ya** gitti.

Sebendağı, Akçakavak, Orman (2 tane), Yumrukaya, Bolu, Ahlat Gölü (4 tane), Bolu'ya Giriş, Balıkçı Kulübesi, Ahlat Gölü.

3) **Ayetullah Sümer** (1905 İzmir-1979 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretmen, **Afyon'a** gitti.

Kocamustafa (Bel Karacaörenli), (27. Ağustos) Afyon'a Türk Askerlerinin Giriş Noktası, 30 Ağustos Dumlupınar Afyon Zafer Abidesi, Afyon, Orta Selvi, Emindağlı Tahir Efe, Afyon (Ay Batarken), Akşam.

4) **Cevat Dereli** (1900 İstanbul [Nüfusu Rize'de çıkmış]-1989 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Sinop'a** gitti.

Şehitbilâl Camii, Boyabat Kalesi, Kalebağı, Kale Üstünde Epler, Furkanın Penceresinden, Kale Yazısı, Kumtepe, Sinop Binası, Sinop'tan.

5) **Malik Aksel** (1901 Katerin-1987 İstanbul)

Gazi Eğitim Enstitüsü, Resim-İş Bölümü'nde öğretmen, **Sivas'a** gitti.

Gökmedrese, Kale Mahallesi, Sivas Parkından, Sivastlı Kız, Kale Mahallesi, Sivas Kongresi Salonu, Sivas'ta Sabah, Harman Yeri, Halı Dokurken, Çifte Mi-

nare, Sivas'tan Manzara.

6) **Refik Epikman** (1902 İstanbul-1974 Ankara)

Gazi Eğitim Enstitüsü, Resim-İş Bölümü'nde öğretmen, Ankara Halkevi Güzel Sanatlar Şubesi başkanı, **Hatay'a** gitti.

Defne Şelâlesi, Asi N. Kenarından, Kaledağı (Süveydiye), Değirmen, Kale Yolu, Nehir, Kadın Kıyafeti, Hatay Kıyafeti, Köprü, Antakya Dağları, Bityas Köyü (Hatay).

7) **Sabiha Bozcalı** (1903 İstanbul-1998 İstanbul)

İstanbul'da serbest olarak resim çalışmaları yapıyor, **Zonguldak'a** gitti.

Kozlu Elektrik Santrali, Skip Tesisatı, Karabük Demir ve Çelik Fabrikası, Asansör (İncir Harmanı), Asansör Makinesi, Sömikok Makinesi, Varagel, Sömikok Fabrikası, Demir ve Çelik Fabrikası.

8) **Seyfi Toray** (1900 İstanbul, Şehzadebaşı-1975 İstanbul)

TED Ankara Koleji'nde resim öğretmeni, **Diyarbakır'a** gitti.

Yün Büken Kız, Portre (2 tane), Karpuz Dilimi, Siyah Püsküllü Kız, Kale Burnu, Kırmızı Yemenili Kız, Armağan, Yoğurt Satan Kızlar, Ağanın Kızı, Yeşilli Kız, Büyük Camii.

9) **Turgut Zaim** (1906 İstanbul-1974 Ankara)

Devlet Tiyatro ve Operası dekoratörü, **Kayseri'ye** gitti.

Erciyas, Kıranardı Bağevi, Honat Hatun Türbesi, Pınarbaşı (Avaşar Gelinleri), Ürgüp Kazası, Yaylaya Doğru (Avaşarlar), Gravür (Ürgüp), Gravür (Ürgüp Pazaryeri), Gravür (Avaşarlar).

10) **Zeki Faik İzer** (1905 İstanbul, Sultanahmet-1988 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi fotoğraf atölyesinde öğretmen, **Eskişehir'e** gitti.

Tarla, Şecaattin Köyü, Yazılıkaya, Pancar Tarlası, Eskişehir, Harman, Şeker Fabrikası İçi, Kuyubaşı, Karacaşehir, İnönü, Eskişehir, Seyitgazi, Ahlat ağaçları, Tuğla Fabrikası.

1940. III. Yurt Gezisi

Katılan sanatçılar ve eserleri:

1) **Arif Kaptan** (1906 İstanbul-1979 Ankara)

1930'da askeriyeden ayrıldı, serbest ressam, **Kastamonu'ya** gitti.

Kuyualtı, Bahçeli Kahve, Kırmızı Ev,

Sanat Okulu Dolay, Aşağıköprü Yolu, İzbeköy (Paşasuyu), Anıt Meydanı (İnebolu), Anacadde (İnebolu), Kırmızı Ev.

2) **Edip Hakkı Köseoğlu** (1904 İstanbul-1990 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretmen, **Adana-Seyhan**'a gitti.

Seyhan (Taşköprü), Pamuk Tarlası, Seyhan Nehri, Seyhan Nehrinde Sekiler, Toroslar, Toros (Kız Kulesi), Çiftlik Kapısı, Yeniotel Caddesi, Tekeyolu.

3) **Eşref Üren** (1897 İstanbul, Teşvikiye-1984 Ankara)

Ankara Kurtuluş 3. Ortaokulu resim öğretmeni, **Yozgat**'a gitti.

Taşköprü, Yozgat Umumi Görünüş, Yozgat Saathane, Sırasöğütlerden Köprü (2 tane), Cevherî Aliefendi Camii, Soğukpınar Yolu (Çamlık), Kaymakdonduran Sekisi, Çarşıbaşı Köprüsü (Akdağmadeni), Akdağmadeninde Bir Sokak, Kiremitlikten, Liseden Çamlığa, Cumhuriyet Okulu Cıvarı, Han Kapısı.

4) **Elif Naci** (1898 Çanakkale, Gelibolu-1987 İstanbul)

Türk ve İslam Eserleri Müzesi'nde müdür yardımcısı, **Samsun**'a gitti.

Denizde Çaparlar, Çarşambanın Çarşambası, Fenerden Samsun'a Bakış, Samsun Parkı, Kıyıda Çaparlar, Samsun Koyu, Tütün Tarlası, Hükümet Dairesi.

5) **Halil Dikmen** (1906 İstanbul-1964 Ankara)

(Güzel Sanatlar Akademisi'ne bağlı) İstanbul Resim ve Heykel Müzesi müdürü, **Giresun**'a gitti.

Fındık Toplayan Kadınlar, Saydaş Yolundan Şehre Gelen Köylüler, Giresun (Küçükyalı), Giresun (Kumyolu), Giresun (Gedikkaya), Kulakkayadan, Giresun Demirkapı, Kalebayırı (2 tane).

6) **Melahat Ekinci** (1913 İstanbul-?)

Serbest olarak resim çalışmaları yapıyor, **Aydın**'a gitti.

Boğaz'dan Sokak, Çine Yolu, Sarızeybek, Menderes, Zeybek, Aydınlu Kadın.

7) **Nurettin Ergüven** (1905 İskeçe-1979 İzmir)

Ankara'da serbest resim çalışmaları yapıyor, **Isparta**'ya gitti.

Isparta'dan Manzara, Dere Mahallesi, Ağlasu, Gelincikdağı, Keçiborlu, Portre.

8) **Nurullah Berk** (1904 İstanbul, Heybeliada-1982 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Amasya**'ya gitti.

Yeşilirmak, Amasya'da Su Değirmeni, Amasya'da Köy Evleri, Amasya'da Manzara, Amasya Yemişleri, Amasya Bağları.

9) **Saip Tuna** (1904 İstanbul-1974 Ankara)

Ankara'da resim öğretmeni, **Maraş**'a gitti.

Ulucami, Maraşlı, Ayakta, İhtiyar Maraşlı, Genç Kız, Acemler Camii, Bir Sokak, Köylü Kızlar, Manzara, Portre.

10) **Şeref Akdik** (1899 İstanbul, Fatih-1972 İstanbul)

Haydarpaşa Lisesi'nde resim öğretmeni, **İçel**'e gitti.

Mersin (harman), Mersin (Fındıknar-2 tane), Silifke Kalesi, Silifke Bıçaklı Mahallesi, Mersin (Çarşı), Silifke Köprüsü, Manzara, Köy Kızı, Silifke-Göksu.

1941. IV. Yurt Gezisi

Katılan sanatçılar ve eserleri:

1) **Hakkı Anlı** (1906 İstanbul, Şehzadebaşı-1991 İstanbul)

Çatalca Ortaokulu'nda resim öğretmeni, **Kütahya**'ya gitti.

Çünciler, Şehir Manzarası, Lalâpaşa Camii, Sokak, Müderris Camii, Çardarhisar Köprüsü, A. Ezari Harabesi (Çardarhisar'dan), Ağaçköyü Değirmeni.

2) **Ali Rıza Bayezit** (1883 İstanbul-1964 İstanbul)

Harp Akademisi Yedek Subay ve Harp Okullarında topografya öğretmeni, **Elâzığ**'a gitti.

İstasyon Caddesi, Harap Medrese (Eski Harput), Murat Nehri (Elâzığ-Keban), Elâzığ-Keban Yolu, Murat Suyu-Pertek Köprüsü, Murat Suyundan Geçit, Ekinpazarı Kapısı.

3) **Refia Edren [Çıray]** (1913 İstanbul-Halen İstanbul'da, Yeşilköy'de

yaşamaktadır)

Akademi'den yeni mezun (1940), serbest ressam, **Ordu**'ya gitti.

Manzara (2 tane), Kayabaşı, Portre, Ordu Caddesi, Yol, Ünye Kalesi, Kompozisyon.

4) **Fahri Arkunlar** (1901 İstanbul-1971 İstanbul)

Kadıköy 1. Ortaokulu'nda resim öğretmeni, **Çoruh**'a gitti.

Yerli Kıyafeti, Yol, Artvin Manzarası, Çoruh Köylüleri, Artvin (3 tane), Artvin (Desen, 6 tane).

5) **Kemal Zeren** (1901 İstanbul-1977 İstanbul)

Kocaeli Ortaokulu'nda resim öğretmeni, **Van**'a gitti.

Ahlat Kümbeti, Gürpınarlı Mehmet, Van Kalesi, Ahlat'ta Çifte Kümbetler, Ahlat'ta Tahtı Süleyman, Tuga Deniz İşletmesi, Erek Dağı (Van), Kuyubaşlı Gelin (Van), Haşaplı Bir Kadın, Haşap Kalesi ve Köprü, Ahlat'ta Bir Yol, Bitlis'te Şerifiye Köprüsü.

6) **Selim Turan** (1915 İstanbul-1994 Paris), **Muğla**'ya gitti.

İncirler, Tütüncüler, Bodrum'da Deveciler, Muğla'da Pazar, Muğla'da Hirsartepe, Muğla'da Bir Yol, Bodrum, Fethiye, Muğla Gelini, Muğla'da Yayla Kahvesi, Süngerci Kaptan, Bodrum'un Genel Görünüşü.

7) **Nusret Karaca** (1908 Ayaş-1998 Ankara)

Ankara Halkevi Güzel Sanatlar Şubesi'nde üye, **Urfa**'ya gitti.

Yeniçeri Mustafa, Yeni Gelin, Urfalı Kız, Urfalı Efe, Ateşbey Sokağı, Uzunhasan Medresesi, Medreseden Bir Köşe,

Seyfi Toray, "Diyarbakır'da Sabah", tual üzeri yağlıboya, 34x46 cm. (MSÜ-İRHMK).

Edip Hakkı Köseoğlu, "Seyhan Nehri'nde Mandalar", 1940, tual üzeri yağlıboya, 47x59.5 cm. (MSÜ-İRHMK).

Pazar Camii Sokağı, Birecik'te Fırat Nehri.

8) **Sadık Göktuna** (1876 Vidin-1951)

1933'te askeriye'den albay olarak emekli, Ankara Halkevi Güzel Sanatlar Şubesi yönetim kurulu üyesi, **Tokat**'a gitti.

Hükümet Caddesi, Tokat Kalesi ve Çarşısı, Hızırbey Köprüsü, Cumhuriyet Meydanı, Basmahane (2 tane), Niksar Kalesi, Kahve Köprüsü, Zile'de Kale, Eski Turhal, Turhal'a Bir Bakış, Turhal ve Yeşilirmak, Turhal'dan Bir Köşe, Manavgat Şelâlesi.

9) **Sami Lim** (1905 İstanbul-1986 İstanbul)

Devlet Demiryolları'nda desinatör, **Kars**'a gitti.

Kadın Portresi, Erkek Portresi, Kars Kalesi, Soğuksudan Allâhüekber Dağı'na Bakış, Lise Tepesi (Sarıkamış), Postahane Arkası, Ardahan'a Giriş, Ardahan Köprüsü, Taşbaşı (Kars), Kars Parkı, Kümbet Camii.

10) **Salih Urallı** (1908 İstanbul-1984 İstanbul)

Manisa'ya gitti.

Bir Sokak, Tabakhane Mahallesi, Eski Erler, Manisa Orası, Gediz Çayı, Manisalı Kız, Üzüm Toplayanlar.

1942. V. Yurt Gezisi

Katılan sanatçılar ve eserleri:

1) **Abidin Elderoğlu** (1901 Denizli-1974 Ankara)

İzmir'de resim öğretmeni, **Muş**'a gitti.

Muş'tan Bir Aile (Kompozisyon), Muş Kalesi (3 tane), Eskiz (2 tane), Muşlu Bir Çift (2 tane), Halay, Muş'tan Manzara, Vartolu Delikanlı, Etiüt (Yalkış'ta Raks), Kirman Eğdirenen Kadın, Etiüt-Manzara, Etiüt.

2) **Ali Avni Çelebi** (1904 İstanbul-1993 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Bilecik**'e gitti.

Yağhane (Kompozisyon), Osmaneli-Sakarya Boyu, Söğütösün Tepesi, Manzara, Söğüt-Duzaklı, Söğüt-Hamitâbat, Tarla Yolunda, Söğüt'ten Manzara, Bilecik İstasyon Caddesi, Çiftçinin Molası, Osmaneli Sakarya.

3) **Avni Arbaş** (1919 İstanbul-Halen İstanbul'da Asmalımescit ve Foça'daki atölyelerinde resim çalışmalarına devam etmektedir)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğrenci, **Sürt**'e gitti.

Sürt Çarşısı (Kompozisyon), Harrenzi Köyüne Doğru, Sürt'e Giriş, Sürt Çarşısı, Sürt'te Ana Cadde, Hyırt Köyünden Çocuk, Reyhaneli Bir Kız, Sürtlü İhtiyar, Harenzi Köyüne Doğru, Bit Pazarı, Manzara (Gümüşhanundan).

4) **Bedri Rahmi Eyüboğlu** (1911 Trabzon, Görele-1975 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Çorum**'a gitti.

Han Kahvesinde Saz (Kompozisyon), Pazardan Dönüş, İskilip-Çorum Köylü-

ler, Hamur Açımlar, Mecitözü-Sabah, Çorum (Faytonlar), Mecitözü-Dağsaray Köylüsü, Meydan, Çorum-İskilip (Yivlik), Han Önünde, Mecitözü (İğdeli Gelin), Üçetek.

5) **Cemal Tollu** (1899 İstanbul, Zeyrek-1968 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Burdur**'a gitti.

Kendir Söken Kadınlar (Kompozisyon), Manastır Mahallesi, Burdur, Dirbaba Camii, Bucaklı Kızlar, Bucakta Manzara, Bucakta Sokak, Kestel Dağı, Bucak-Pülümürlü Mustafa, Dokumacılar (Eskiz), Burdur'da Yolan.

6) **Cevat Dereli** (1900 İstanbul [Nüfusu Rize'de çıkmış]-1989 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Gümüşhane**'ye gitti.

Elma Toplayanlar (Kompozisyon), Kelkit Suyu, Haşere, Kelkit Pazarı, Kelkit'te Bir Köy, Damda Harman, Şirna Orası, Kızılköy, Köse Nahiyesi, Bayburt, Gümüşhane.

7) **Celal Uzel** (1901 İstanbul, Üsküdar-1965 İstanbul)

Resim öğretmeni, **Niğde**'ye gitti.

Bor'un Pazarı (Kompozisyon), Manzara (Niğde), Halı Dokuyanlar, Paşa Camii, Niğde Kalesi, İplik Bükenler, Toprak Damlar, Alâeddin Camii, Alâeddin Camii'nin İçi, Akmedrese, Sungur Mahallesi, Toroslar, Bir Sokak, Bor Kasabası.

8) **Hamit Görele** (1894 Görele-1980 İstanbul)

Beyoğlu Erkek Ortaokulu'nda resim öğretmeni, Çankırı'ya gitti.

Oyun Oynayanlar (Kompozisyon), Takımcı Fatma, Bayan İ., Çankırlı Bir Genç Kız, Dokumacı Fatma, Bayan Emine, Bayan Necibe, Çerkeşli, Oynayan Kız, Düğünde Bir Bayan, Ilgaz'dan Bayan

9) **İbrahim Çallı** (1882 Çal-1960 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretmen, **İstanbul**'da çalıştı.

Balıkçılar (Kompozisyon), Büyüka-da'dan Heybeli, Balıkçılar, Ayazpaşa'dan, Ada'da Hristos, Fındıklı Camii (2 tane), Ada'dan, Kayıklar, Rumelihi-sarı, Üsküdar'da Cami.

10) **İlhami Demirci** (1908 İstanbul-1976 İstanbul)

Resim öğretmeni, **Mardin**'e gitti.

Midyat zahire hanı ve pazar (Kompozisyon), Kalaba Köylüsü, Savur-Bahçeler Arasında, Savur Kapısı-Küçük Sultan Hamza Türbesi, Midyatlı Kız, Mardin-

Mahalle, Sokak, Timurlenk Tepeleri, Diyarbakır Yolu, Hasankeyf, Savur, Timurlenk Tepeleri, Savur-Kapı Camii, Mardin'e Doğru, Mardin Kalesi, Bilâli Köylüsü.

11) **Malik Aksel** (1901 Katerin-1987 İstanbul)

Gazi Eğitim Enstitüsü, Resim-İş Bölümü'nde öğretmen, **Denizli**'ye gitti.

Tezgâh (Kompozisyon), Manzara (2 tane), Ağaçlı Yol, Pamukkale (2 tane), Tütün Tarlası, Zeliha Tomris, Gedimen Tepeleri, Baş, Çarşı Caddesi.

12) **Refik Epikman** (1902 İstanbul-1974 Ankara)

Gazi Eğitim Enstitüsü, Resim-İş Bölümü'nde öğretmen, Ankara Halkevi Güzel Sanatlar Şubesi başkanı, **Ankara**'da çalıştı.

Harman (Kompozisyon), Kızılcahamam Yolu, Köy Evi, Haymana-Sokak, Ev İçi, Mamak, Genç Kız Portresi (2 tane), Ankaralı Genç Kız, Kızılcahamam (Manzara), Haymana Meydanı.

13) **Şefik Bursalı** (1903 Bursa-1990 Ankara)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretmen, **Kocaeli**'ne gitti.

Üzüm Toplayanlar (Kompozisyon), Sapanca Bahçeleri, Sapanca Gölü (2 tane), İzmit Evleri 5Saat Kulesi), Körfez Kıyısı, Değirmendere (Hâlidere Yolu), Nar Ağaçlarından Görünüş, Değirmendere Köyü, Değirmendere Bahçeleri, İzmit İstasyon Caddesi.

14) **Turgut Zaim** (1906 İstanbul-1974 Ankara)

Devlet Tiyatro ve Operası dekoratörü, **Kırşehir**'e gitti.

Mucur Pazarı (Kompozisyon), Köylü (2 tane), Avanos, Bozkır, Türkmen Pazarda, Türkmen Başı, Köylü (Gravür), Çocuklu, Pazara Gidiş.

1943. VI. Yurt Gezisi

Katılan sanatçılar ve eserleri:

1) **Arif Kaptan** (1906 İstanbul-1979 Ankara)

1930'da askeriye'den ayrıldı, serbest olarak resim çalışmaları yapıyor, **Çanakkale**'ye gitti.

Balıkçı Dükkânı (Kompozisyon), Kilitbahir (2 tane), Bir Sokak, (Çanakkale'den), Bakkal Dükkânı, Saat Kulesi (Çanakkale'den), İçi Yanık Ev, İç Liman (Gelibolu), İskele Üstü (Eskiz), Namık Kemal ve Süleyman Paşa Mezarları (Bolayır).

2) **Cemal Bingöl** (1912 Erzurum-1993 Ankara)

Resim öğretmeni, **Bingöl-Çapakçur**'a gitti.

Bingöl Efsanesi (Kompozisyon), Bin-

göl Yaylasında Oyun, Bingöl Turna Yaylasında Kadınlar, Çapakçur'da Kahve, Etüt (Çapakçur'dan Bir Tip), Etüt (Genç'li Kadınlar), Etüt (Çapatçurlu Kadınlar, Etüt (Silvanlı Kız), Etüt (Silvanlı Kadın), Etüt (Tipler), Etüt (Murat Suyu).

3) **Eşref Üren** (1897 İstanbul, Teşvikiye-1984 Ankara)

Kurtuluş Ortaokulu'nda resim öğretmeni, **Ağrı**'ya gitti.

Buğday Yıkayan Kadınlar (Kompozisyon), Doğu Bayazıt'ten Ağrı Dağına Doğru, Beygiri Manzara, Malpazarı (Eskiz), Murat Suyu Kenarı, Ot Yiğünü, Sararmış Tarla, Ekin Tarlası, Ağrı'ya Giriş, Buğday Yıkayan Kadınlar (Eskiz), Ağrı'da Kahve.

4) **Halil Dikmen** (1906 İstanbul-1964 Ankara)

(Güzel Sanatlar Akademisi'ne bağlı) İstanbul Resim ve Heykel Müzesi müdürü, **Hasankale-Erzurum**'a gitti.

İbrahim Hakkı Tillo Köyü'nde talebelerine Ders Verirken (Kompozisyon), Tillo'da İbrahim Hakkı'nın Evi, Tillo Köyü'ne Giriş, İbrahim Hakkı'nın Doğduğu Hasankale'den Manzara, Hasankale (2 tane), İbrahim Hakkı, Fakirullah'ın Türbesi (2 tane), Hasankale (Manzara-2 tane), Manzara, Tillo Köyü Civarı.

5) **Hulusi Mercan** (1913 Söğüt-1988 Ankara)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğrencisi, **Tunceli**'ye gitti.

Mazkirtli Kız, Hozat'ta Kayalar, Mamak'de Munzur Suyu, Hozat'tan Manzara (2 tane), Hozat'ta Çarşı, Hozat'tan Munzur'a Doğru, Pertek'te Değirmen, Büyükcami, Pertek Manzara, Pertek Kalesi.

6) **Mahmut Cûda** (1904 Fethiye-1987 İstanbul)

İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Enstitüsü'nde kartograf, **Bitlis**'e gitti.

Aytekin Muhittin'in Dükkânı (Kompozisyon), Şerefiye Köprüsü, Hocanın Dükkânı, Şereşhan Kümbeti, Çarşıdan, Çarşıdan Meydana Doğru, Gökmeydan Camii, Yahya'nın Resmi, Aytekin Muhittin'in Dükkânı, Merkez, Kadın, Erkek, Kızlar.

7) **Melahat Ekinci** (1913 İstanbul-?) Serbest ressam, **Bilecik**'e gitti.

Meyva Bahçesinde Kadınlar (Kompozisyon), İnönü'den Manzara, Manzara-Metristepe, Kadın Başı (Bilecikli-2 tane), Bozüyük, Harman, Meyva Bahçeleri, Manzara, İnönü'nde İnönü'nün Oturduğu Ev.

8) **Nurullah Berk** (1904 İstanbul,

Heybeliada-1982 İstanbul)

Güzel Sanatlar Akademisi'nde asistan, **Tekirdağ**'a gitti.

Kompozisyon, Balıkçılar, Kıyı, Manzara, Kahve, Karada Kayık.

9) **Saim Özeren** (1900 İstanbul-1964 İstanbul)

İstanbul'da resim öğretmeni, **Hakkâri**'ye gitti.

Yaylada Kadınlar (Kompozisyon), Hakkâri'de Mahalle, Hakkâri Dağları, Katırlı Peyzaj, Hakkâri Kadın, Köyü, Yerliler, Katırcı, Dağda Katır Kervanı, Sumbüldağı, Hakkâri.

10) **Saip Tuna** (1904 İstanbul-1974 Ankara)

Ankara'da resim öğretmeni, **Kırklareli**'ne gitti.

Harman (Kompozisyon), Kervansaray (Lüleburgaz), Dereköylü İhtiyar, Lüleburgaz Camii, Ali Ağa (Kırklareli), Mehmet Pehlivan, Pembe Başlıklı Kız, Kırklareli, Babaeski Camii, Vizeli Kız, Mandıralı Kız.

11) **Şeref Akdik** (1899 İstanbul, Fatih-1972 İstanbul)

Haydarpaşa Lisesi'nde resim öğretmeni, **Erzincan**'a gitti.

Kahve'de Sohbet (Kompozisyon), Erzincan Girlevik Köyü, Vazkirt Köyü, Kemâh (3 tane), Girlevik Köyü (2 tane), Erzincan (2 tane), Erzincanlı İhtiyar (7).

Milli Reasürans Sanat Galerisi tarafından, "Cumhuriyetin 75. Yılı Kutlamaları" kapsamında CHP'nin "Yurt Gezileri" ele alınmış 15 Ekim'de açılacak "Cumhuriyetin Romansı: Resimler Yurt Gezisinde 1938-1943" adlı bir sergi ve kitap hazırlanmıştır. Bu çalışmada Koordinatör ve Küratör Amelie Edgü, Proje Yöneticisi Murat Ural, Biyografi yazarı Hâlenur Kâtipoğlu, Sanatçı değerlendirmesi Levent Çalıköğü, Tablo ve Belge Araştırma Hâlenur Kâtipoğlu-Levent Çalıköğü, Yazarlar; Turan Erol, Ferit Edgü, İlhan Berk'tir. □

DİPNOTLAR:

(1) Anonim, "CHP Genel Yönetim Kurul Toplantısında Sanat Hayatımız için Müsbet Kararlar Alındı", Ulus, 28 Temmuz 1938; Kıymet Giray, "Yurdu Gezen Türk Ressamları-1", Türkiye'de Sanat, Sayı:18, Mart-Nisan 1995, s.34.

(2) Refik Epikman, "Yurdu Gezen Türk Ressamları", Güzel Sanatlar 1, 1939, s.131,137

(3) Refik Epikman, "Cumhuriyet Halk Partisi'nin Tertip Ettiği İnci Yurt Gezisi", Güzel Sanatlar 2, Mayıs 1940, s.170; Kıymet Giray, gya, s.37.

(4) Anonim, "CHP Genel Sekreterliğinin Güzel Sanatlara Yaptığı Büyük Hizmet", Ulus, 28 Kasım 1940; Kıymet Giray, "Yurdu Gezen Türk Ressamları-2", Türkiye'de Sanat, Sayı:19, Mayıs-Ağustos 1995, s.39.

(5) M.A., "Memleket Resimleri", Ülkü, Cilt:2, Sayı:13, 1 Nisan 1942, s.10-13; A.M.D., "Cumhuriyet Halk Partisinin Anadolu Resim Gezileri", Güzel Sanatlar 4, 1942, s.75-84.

(6) Şerif Gürol, "C.H. Partisi'nin Yurt İçi Ressamlar Gezisi", Ülkü, Cilt:2, Sayı:11, 1 Mart 1942, s.9-11.

(7) Anonim, Cumhuriyet Halk Partisi Yurt Gezisi Resim Sergisi Kataloğu, 1944; Hâlenur Kâtipoğlu, Cumhuriyetin Romansı, Yurt Gezileri (Biyografiler), Milli Reasürans tarafından yayına hazırlanmaktadır.